

OVERDENKING

De maaltijd van de Heer

Schriftlezing: Marcus 14: 22 - 25

22 Terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebied uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.' 23 En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. 24 Hij zei tegen hen: 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt. 25 Ik verzeker jullie: ik zal niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van God.'

Kort voor zijn heengaan heeft Jezus in het houden van een maaltijd met zijn leerlingen uitdrukking gegeven aan zijn laatste bedoelingen.

Hun heeft Hij opdracht gegeven om dat op dezelfde wijze te blijven doen na zijn heengaan.

De maaltijd heeft altijd en overal voor de mensheid een eigen taal gesproken. Vooral feestelijke en bevrijdende gebeurtenissen worden bij voorkeur met een maaltijd gevierd.

De maaltijd die Jezus stichtte, sprak naast deze algemeen menselijke taal vooral de taal van het Oude Testament.

De weg van God met Israël loopt van de ene naar de andere maaltijd: van de Paschamaaltijd - de jaarlijks herdachte bevrijding uit Egypte - naar de maaltijd van de grote toekomst, wanneer de HEER op de Sion zijn feestmaal aanricht.

Met Jezus was die toekomst begonnen, juist voor mensen die er niet op hadden kunnen hopen. Zichtbaar werd dit met name bij maaltijden waar Jezus aanzat samen met tollenaars en zondaren.

Tijdens de laatste maaltijd vóór zijn dood, voegde Jezus aan de gewone ingrediënten van de maaltijd, brood en wijn, de nieuwe heilsbetekenis toe van zijn ophanden vrijwillige dood.

Alle verhalen over ontmoetingen van Jezus na de opstanding staan in het teken van de maaltijd. Van nu af aan gaat ook de weg van Christus' gemeente van maaltijd tot maaltijd.

In het vieren van de maaltijd grijpt zij vooruit op de maaltijd van de voltooide vreugde en gemeenschap. Tegelijk kijkt ze terug naar de weg van Jezus waarin haar die toekomst ontsloten is. En ze weet dat haar nu verhoogde Heer in de Geest als de gastheer van haar vieringen tegenwoordig blijft.

Deze maaltijd is de meest omvattende uitdrukking van het heil.

In een telkens herhaalde verbondsvernieuwing ligt heel de heilsweg geconcentreerd voor ons.

Het verleden van Christus' offer, de toekomst van het rijk van God en het heden van de tegenwoordigheid van Christus in de Geest komen erin samen.

Tevens valt hier de gemeenschap met God samen met de gemeenschap van de leden van het Christus-lichaam onderling.

In deze viering kijken we tegelijk terug en vooruit, tegelijk naar boven (naar de verhoogde Heer), rondom ons (naar de mensen) en vóór ons (naar de tafel met de tekenen van brood en wijn).

De verbondsweg van kruis en opstanding, van berouw en vergeving, van zelfverloochening en verrijzenis wordt ons steeds opnieuw voorgetekend. Daarom heerst aan deze tafel een dubbele stemming: van schuldbesef en schroom enerzijds, van bevrijding en uitzicht op de toekomst anderzijds. Maar het tweede heeft de overhand op het eerste. De gemeente beseft de prijs die haar Heer heeft moeten betalen en durft toch op zijn gezag dit feest te vieren.

Overgenomen uit: Dienstboek I, © Uitgeverij Boekencentrum Zoetermeer 1998 (blz. 354-355). Ook te raadplegen op: www.dienstboek.nl

Ds. M. A. Bos

393, Als ik in deze stille tijd

Als ik in deze stille tijd

de grens der woorden overschrijd

en mij begeef tot brood en wijn

om één met U, mijn Heer, te zijn, -

o ware zoon van Abraham,

God kiest zichzelf een offerlam.

Als er tot uw gedachtenis

de viering van het nachtmaal is

en Gij het brood des levens zijt,

de beker van de dankbaarheid -

o Heer dat Gij gelijk het graan

te gronde gaat om op te staan.

Gij deelt met mij de laatste nacht

en breekt tot alles is volbracht;

en dit is het genadebrood,

Gij hebt mij lief tot in de dood;

en dit is de genadewijn,

Gij zult voorgoed mijn gastheer zijn.